

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Krediet Verlengde Middenraai		Reg. Nr.	Z/21/039003-157379
		Afdeling	Strategie en Beleid
Portefeuillehouder	H.J. Pereboom	Opsteller	Visser, Jeroen
Datum DB - vergadering	23 maart 2021		jeroenvisser@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	20 april 2021		+31882331682

VOORSTEL

Het AB besluit:

Een uitvoeringskrediet van € 175.000 beschikbaar te stellen voor het realiseren van de waterschapsopgaven binnen het project Verlengde Middenraai.

SAMENVATTING

Op 12 maart 2015 is door de partners in het landelijk gebied van Drenthe, waaronder waterschap Reest en Wieden, een samenwerkingsovereenkomst ondertekend voor het realiseren van de natuur en wateropgaven. In april 2015 zijn vervolgens borgingsafspraken gemaakt met betrekking tot de PAS/N2000.

De uitwerking van deze overeenkomsten vindt plaats in het Programma Natuurlijk Platteland (PNP).

Binnen het deelprogramma Brede kijk op het Oude Diep is voor het gebied Verlengde Middenraai een inrichtingsplan gemaakt. Onderdeel van dit plan zijn, naast de natuuropgaven, de waterschapsopgaven: natuurvriendelijke oevers (KRW) en het oplossen van NBW-knelpunten. Inrichtingsmaatregelen bestaan onder andere uit het dempen van sloten en opzetten van het (grond) waterpeil, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, het treffen van mitigerende maatregelen zoals het graven van afwateringsloten langs particuliere percelen het stichten van een gemaal.

Wij hebben ingestemd met het uitvoeren van de waterschapsopgaven binnen dit inrichtingsplan omdat de daarin opgenomen maatregelen passen binnen het vastgestelde beleid voor het watersysteem.

De totale kosten van het plan bedragen € 3.041.000. De kosten voor het waterschap bedragen € 175.000. Voorgesteld wordt hiervoor krediet te verlenen.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het realiseren van de KRW opgave natuurvriendelijke oevers en oplossen van NBW-knelpunten in het gebied Verlengde Middenraai.

KADER

De opgaven in het platteland van Drenthe worden binnen het PNP voorbereid en uitgevoerd. Hiervoor is door de partners in het landelijk gebied, waaronder waterschap Reest en Wieden, begin 2015 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend en zijn in april 2015 borgingsafspraken gemaakt met betrekking tot de PAS/N2000.

Deze overeenkomst bevat onder ander de volgende afspraken:

1. De waterschappen zullen de hydrologische maatregelen ten behoeve van Natura 2000/PAS (laten) uitvoeren. De provincie draagt de kosten van de hydrologische maatregelen Natura 2000/PAS.
2. Daar waar de Natura 2000/PAS- en de KRW-opgaven van de waterschappen samenvallen en dezelfde maatregelen betreffen is er sprake van een gezamenlijke financiering. De provincie en de waterschappen proberen ook de overige opgaven zoveel mogelijk te stapelen, zodat synergievoordelen kunnen ontstaan.
3. De provincie stelt zich verantwoordelijk voor de kosten van nadeelcompensatie en schaderegelingen die samenhangen met (nat)schade als gevolg van de hydrologische maatregelen Natura 2000/PAS.

De Verlengde Middenraai valt in het deelprogramma Brede kijk op het Oude Diep van het PNP. Voor dit deelprogramma is een Bestuurlijke Adviescommissie geïnstalleerd en een projectorganisatie opgezet. Het waterschap is bestuurlijk vertegenwoordigd in de Bestuurlijke Adviescommissie Brede kijk op het Oude Diep.

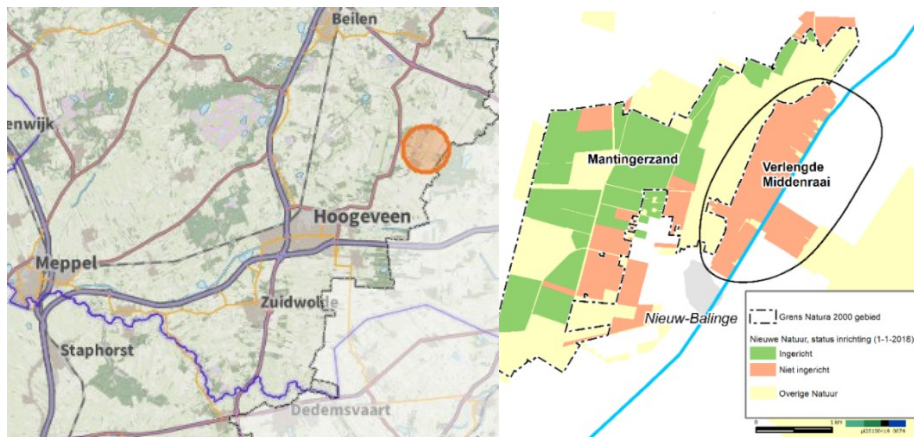
Voor het gebied is een inrichtingsplan opgesteld door de Bestuurlijke adviescommissie Brede kijk op het Oude Diep. Wij hebben ingestemd met het uitvoeren van de waterschapsopgaven binnen dit inrichtingsplan omdat de daarin opgenomen maatregelen passen binnen het vastgestelde beleid voor het watersysteem.

De benodigde aanpassingen aan het watersysteem worden geregeld met een watervergunning. De vergunningverlening is gemandateerd aan het afdelingshoofd Vergunningen, Handhaving en Grondzaken.

ARGUMENTEN

Het plangebied betreft een landbouwgebied van circa 125 hectare dat grotendeels in eigendom is van Natuurmonumenten. In het N2000- beheerplan Mantingerzand is dit deelgebied aangewezen als hydrologisch buffer om de verdere verdroging van het Mantingerzand tegen te gaan. Met de inrichting wordt het gebied omgevormd tot natuur.

De in te richten ecologische verbindingszone is circa 25 hectare groot en ligt ten oosten van de Verlengde Middenraai. Deze zone vormt de verbinding tussen de Boswachterij van Gees en het Mantingerzand en kruist het kanaal de Middenraai.

figuur 1: ligging plangebied

In het gebied wordt het water zo lang mogelijk vastgehouden, dat dient de natuurdoelen en voorkomt dat het gebied het hoofdwatersysteem van het waterschap belast in tijden van extreme neerslag.

NBW-knelpunten

- Omdat er voor natuur geen inundatienorm is verdwijnt 6 ha NBW-knelpunt door de omvorming van landbouw naar natuur. Ten noordoosten van het in te richten gebied ligt een blijvend landbouwgebied van 31 hectare dat door het dempen van een hoofdwatgang niet meer zou kunnen afwateren. Dit wordt opgelost door een gemaal te plaatsen. Het gemaal wordt zodanig ontworpen dat voldaan kan worden aan de geldende inundatienormen. Daarmee wordt 2,5 hectare NBW-knelpunt opgelost. Het gemaal wordt overgenomen door het waterschap.
- Per saldo wordt 8,5 hectare NBW-knelpunt opgelost.

Dit inrichtingsplan heeft betrekking op een deel van het waterschapsplangebied 'Middenraai' in dat plangebied resteert na uitvoering van het inrichtingsplan Verlengde Middenraai 28,5 hectare NBW-knelpunt.

KRW-opgave

In het plan is voorzien in 2,7 km natuurvriendelijke oever, daarmee wordt de KRW opgave gerealiseerd. Het plan krijgt als geheel meerwaarde met betrekking tot biodiversiteit doordat ook een deel van de sloten rond de woningen aan de weg de Middenraai voorzien worden van een natuurvriendelijke oever.

Effecten op particuliere eigendommen zijn onderzocht door een hydrologische modellering. Door het treffen van mitigerende maatregelen als het graven van sloten die afwateren op de Middenraai en het plaatsen van een gemaal, blijven de functies geborgd.

Doelenboom

Uit de Doelenboom worden de volgende operationele doelen gediend:

- B1, infrastructuur voldoet aan de kaders van de NBW,
- D2, De KRW waterlichamen en de kleine waardevolle wateren (WKW) voldoen aan de vastgestelde KRW/WKW doelstellingen.

Daarnaast worden de volgende strategische doelen gediend:

- K. Biodiversiteit,
- N. Verbinding stakeholders,
- Q. maatschappelijk verantwoorde kosten.

Duurzaamheid

De provincie onderschrijft dezelfde doelstelling als het waterschap ten aanzien van duurzaamheid bij de aanbesteding van werken. Hier wordt in de aanbesteding van het werk rekening mee gehouden.

Energie

Door het gemaal neemt het energieverbruik iets toe. Het gemaal heeft een verwacht elektriciteitsverbruik van 1.800 kWh per jaar.

FINANCIËN

De kosten nodig voor het realiseren van de natuuropgave waaronder de hydrologische maatregelen komen voor rekening van de provincie Drenthe, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. De kostenraming en verdeling van de kosten tussen provincie, waterschap en andere partners worden vastgelegd in een realisatieovereenkomst (ROK).

De provincie betaalt 58% mee aan de KRW-opgave. Daarnaast worden in deze overeenkomst afspraken vastgelegd over de organisatie van deze samenwerking.

De provincie heeft met behulp van de Standaard Systematiek Kostenramingen (SSK) een kostenraming opgesteld.

De totale kosten van het project Verlengde Middenraai bedragen circa € 3,04 miljoen. Het aandeel van het waterschap hierin is geraamd op € 130.000. De afrekening vindt plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten. Naast deze externe projectkosten zal het waterschap bijkomende (interne) kosten hebben. In totaal zijn de kosten voor het waterschap geraamd op een bruto bedrag van € 175.000.

	Provincie Drenthe	Natuurmonumenten	WDO Delta	Gemeente midden Drenthe	Staatsbosbeheer	Totaal
Realisatiefase	€ 2.562.299	€ 327.000	€ 130.000	€ 41.326	€ 10.569	€ 3.041.194
Interne kosten WDO Delta en onvoorzien			€ 45.000			
Totaal			€ 175.000			

Met uitvoering van dit plan kunnen een aantal doelen sneller gerealiseerd worden dan via het eigen WOM-programma voorzien was. De uitvoeringskredieten voor KRW; 'Drentse Kanalen Middenraai' en NBW 'Middenraai' zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2021-2024 voor de jaren 2024 t/m 2026. In de bijbehorende mandateringslijst voorgenomen investeringen 2021/2022 waren deze daarom nog niet opgenomen.

	Voorstel	Meerjarenraming 2021-2024
Benodigd krediet (bruto)	€ 175.000	€ 607.000 dit is onderdeel van € 8.200.000
Inschatting subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)	-	-
Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)	2024	2026/2027
Kapitaallasten	€ 8.000	€ 27.000
Overige extra exploitatiekosten (-baten) gesaldeerd	€ 9.500 en eenmalig € 2.500 extra	Nvt
Totale kosten exploitatie	€ 17.500	€ 27.000

De exploitatiekosten worden vooral veroorzaakt door beheerkosten voor het gemaal.

Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag	Budgethouder
Externe kosten incl. BTW	€ 130.000	Projectleider
Interne kosten	€ 45.000	Projectleider
Totale kosten incl. BTW	€ 175.000	

Cumulatieve effect besluiten over nieuw beleid

In de begrotingsvergadering van november 2020 hebben wij u toegezegd om bij de begrotingsbrief (in juni 2021) te zullen komen met een voorstel om op 1 of 2 momenten in het jaar besluiten te nemen over nieuw beleid. Tot die tijd hanteren wij de bestaande werkwijze om individuele voorstellen zoals deze aan u voor te leggen. Daarin zullen wij steeds een actuele versie van onderstaande tabel opnemen, om u inzicht te bieden in het cumulatieve effect van besluiten over nieuw beleid.

Omschrijving	Bedrag				Vergadering
	jaar 2022	jaar 2023	jaar 2024	jaar 2025	
Omloopleiding sluis Aadorp	15.000	15.000	15.000	15.000	DB 15-12-2020
Herbouw kaploods steunpunt Alteveer	6.500	6.500	6.500	6.500	AB 19-1-2021
Renovatie gemalen en stuwen 2021	-	52.000	52.000	52.000	DB 26-1-2021
Overijssels kanaal Deventer-Raalte	7.000	7.000	7.000	7.000	AB 16-2-2021
<i>Bestuursvoorstel: Verlengde Middenraai; Vanaf 2026 is er een besparing van € 9.500.</i>			17.500	17.500	AB 20-4-2021
<i>Bestuursvoorstel: Marswetering fase 2 Vlierhoek</i>			12.000	12.000	AB 20-4-2021
<i>Bestuursvoorstel: Pilot Cellulose rwzi Dalfsen</i>			87.000	87.000	AB 20-4-2021
Totaal	28.500	80.500	197.000	197.000	

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Indien u instemt met dit voorstel zullen wij een Realisatie-Overeenkomst (ROK) met de overige partijen sluiten. Hierin wordt onder andere de verdeling en de verrekening van de kosten tussen partijen geregeld.

Het betreft een inrichtingsproject voor N2000. De provincie stelt zich verantwoordelijk voor de kosten van nadeelcompensatie/schaderegelingen die samenhangen met (nat) schade als gevolg van de hydrologische maatregelen. Dit conform de 'Overeenkomst tussen partijen over borging en uitvoering van de gebiedsgerichte maatregelen in en nabij Natura 2000-gebieden in verband met het programma aanpak stikstof in de provincie Drenthe' van april 2015.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

- Monitoring, voor het gebied wordt een monitoringsplan opgesteld zodat effecten van het plan in beeld gebracht kunnen worden
- Het belangrijkste risico zit in het optreden van vertraging door bezwaar en beroep op de door de verschillende bestuursorganen te nemen besluiten/te verlenen vergunningen. Gezien de communicatie met de omgeving vanuit het project wordt dit risico niet erg hoog ingeschat.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

De provincie faciliteert de planvorming en uitvoering, door inzet van haar uitvoeringsorganisatie Prolander.

Het inrichtingsplan is in nauwe samenwerking tussen de provincie Drenthe, het waterschap WDO Delta, de gemeente Midden Drenthe, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten opgesteld.

De omgeving is geïnformeerd en betrokken bij het plan middels, informatiebijeenkomsten, schetssessies, nieuwsbrieven en keukentafelgesprekken. Vanuit de landbouw zijn in het traject zorgen geuit over de afwatering van het landbouwgebied, met het stichten van een gemaal is de verwachting dat deze zorgen voldoende weggenomen zullen worden.

Het inrichtingsplan is bestuurlijk gedragen door de Bestuurlijke Adviescommissie Brede kijk op het oude Diep. De bijdragen van de gemeente Midden Drenthe en Natuurmonumenten zijn inmiddels toegezegd.

COMMUNICATIE

De omgeving wordt door Prolander geïnformeerd en geraadpleegd via o.a. berichten in lokale media, nieuwsbrieven, een website en persoonlijke gesprekken met grondeigenaren. Het Coronavirus maakt een inloopbijeenkomst onmogelijk. Bij alle activiteiten is rekening gehouden met de beperkingen die corona met zich meebrengt.

VERVOLG / UITVOERING

Na het beschikbaar stellen van het krediet door uw bestuur kan de realisatieovereenkomst met de provincie worden ondertekend.

Vervolgens wordt door Prolander de voor het project benodigde vergunningen aangevraagd en het plan verder uitgewerkt tot in een bestek.

De fysieke uitvoering van het project is gepland voor 2022/2023.

BIJLAGEN

1: Plankaart Verlengde Middenraai

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman